

บทที่ 1

บทนำ

สภาพปัจจุบันและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่อดีต ครูได้รับการยอมรับของสังคมอยู่ในระดับสูงตลอดมา ครูเป็นบุคคลได้รับความเคารพยกย่อง คนไทยถือว่า ครูเป็นปูชนียบุคคล เป็นผู้ที่มีจริยธรรม คือ เป็นผู้มีความประพฤติดีงามประกอบด้วยหลักคุณธรรมประจำใจ สามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และประชาชนทั่วไปได้ แม้ในปัจจุบันก็ยังคงมีความนับถือครูอยู่เช่นเดิม และถือว่า ครูเป็นผู้มีภาระหนัก ที่จะต้องทำหน้าที่ชี้นำเยาวชนไปในทางชีวิตที่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างของสังคมทั่วไป ถึงพระบรมราโชวาทในโอกาสที่คณะครูอาวุโสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ณ ศาลาศาลาไทย วันอังคารที่ 9 ตุลาคม 2516 (อ้างถึงใน เสนีย์ มีทรัพย์ 2522 : 5) ตอนที่งว่า

งานครูเป็นงานพิเศษ ยากแปลกกว่างานอื่น ๆ กล่าวในแง่หนึ่งที่สำคัญก็คือว่า ครูจะหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ ความร่ำรวยหรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลที่ได้รับส่วนสำคัญซึ่งผู้เป็นครูแม่ก็ภูมิใจและพึงใจอยู่แล้ว ครูเหมือนจะภูมิใจยิ่งกว่าชาวทอง และยศศักดิ์เสียอีก... ฉะนั้นครูจึงไม่มีเหตุอันใดที่จะต้องแสวงหาความพอใจในประโยชน์ทางวัตถุให้มากเกินไปจนความจำเป็น เพราะถ้าหากหันมาประโยชน์ทางวัตถุเกินไปแล้ว ก็จะทำหน้าที่ครูไม่ได้เต็มที่

แต่สังคมไทยในปัจจุบันนี้ ทุกคนต่างมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ทางวัตถุมากขึ้นทุกที คนไทยคล้อยตามวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่แพร่เข้ามาในประเทศ พร้อม ๆ กับเทคโนโลยีและความเจริญทางวัตถุอื่น ๆ ทำให้คนไทยเกิดความคลอนแคลน ขาดความเชื่อมั่น ทิศทางที่ถูกต้อง เอกภาพทางวัฒนธรรมของไทยเริ่มเสื่อมคลาย ครูซึ่งก็เป็นคนธรรมดาคนหนึ่งในสังคม ก็ได้รับอิทธิพล เช่นกัน นอกจากนั้นระบบ

เศรษฐกิจปัจจุบันนี้ ก็มีผลทำให้เกิดแนวความคิดที่จะหาผลประโยชน์ทางวัตถุ ครูมีความคิดที่จะกอบโกยหาประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ทำอย่างไรจึงจะสอนได้หลาย ๆ ที่พร้อมกัน ลำพังแต่เงินเดือนครูเท่านั้นไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ โดยลืมนึกถึงความสำคัญของคนที่มิ่ก่อนักเรียนในค้ำนของแบบอย่างการพัฒนาจิตใจ

จากผลการวิจัย ศรัทธาของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่มีต่อวิชาชีพครู ของฝ่ายวิจัยและประเมินผล กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2528 : 49-50) ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการประกอบอาชีพครู ค้ำนจรรยาครูไว้ว่า

1. จรรยาครูเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
2. ปัจจุบันครูยังขาดจรรยาบรรณอยู่มาก จำเป็นต้องดูแลและกวดขัน
3. ควรจัดอบรม แนะนำจรรยาบรรณครูให้ทราบโดยทั่วกัน

และมีความเห็นว่า ลักษณะอาชีพครู คือ

1. ครูต้องรับผิดชอบสูง เสียสละ อคทน
2. เป็นงานหนัก และวางตนลำบาก
3. บริการแก่สังคม
4. ต้องใช้ความรู้อย่างเต็มความสามารถ
5. ครูมีลักษณะพิเศษเฉพาะอย่างต่างจากอาชีพอื่น

ในระบบการศึกษาของไทย ครูเป็นผู้มีอิทธิพลสูงสุดก่อนักเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ค้ำนิยม ทศนคติ และสภาพความสมบูรณ์ทางจิตใจของเยาวชน เพราะเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่มีความใกล้ชิดและใช้เวลาอยู่กับครูมากกว่าบิดามารดา เนื่องจาก ปัจจุบันครอบครัวไทยทั้งบิดามารดามักออกไปประกอบอาชีพนอกร้าน เด็กจึงได้รับการอบรมจากครูเป็นส่วนใหญ่ทั้งในค้ำนขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ดังนั้นครูจึงควรมีบทบาทที่ทำให้เกิดการ เรียนรู้และพัฒนาโดยรอบค้ำนและเป็นผู้มีคุณธรรมในระดับที่วิญญูชนจะพึงปฏิบัติได้

และผลการวิจัยของบุญกอบ วิสมิตะนันท์ (อ้างในดวงเดือน พันธมนาวิน 2526 : 6) เรื่อง "ธรรมจริยาของครูไทย" สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ พบว่า ครูที่จะสอนให้เด็กมีจริยธรรมสูงได้ จะต้องมียุทธลักษณะอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ครูต้องเป็นผู้ที่รักและหวังดีต่อเด็กอย่างจริงจังและเด็กก็ทราบด้วย
2. ครูต้องอบรมสั่งสอนเด็กอย่างถูกวิธี
3. ครูเองจะต้องมีจริยธรรมสูงด้วย

คณะกรรมการข้าราชการครู (อ้างถึงในนิตยสารปฏิสัมพันธ์ 2529 : 1/6) ได้กำหนดคุณลักษณะของครูที่มีไว้ 10 ประการ คือ

1. มีความรู้ดี หากความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. มีความสามารถดีในการปฏิบัติงาน
3. มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา
4. รักหาวินัยดี ปฏิบัติตามวินัยโดยครบถ้วน
5. กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์
6. สอนและอบรมศิษย์โดยใช้หลักวิชาการทางการศึกษา มีความรักและเมตตาต่อศิษย์ ทุกคนติดตามส่งเสริมแก้ไขการเรียนและความประพฤติของศิษย์
7. ละเว้นอบายมุขได้อย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะสุรา การพนัน และ
บุหรี่
8. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งดินและสังคม
9. ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย และประหยัด
10. แ่่งกายสุขภาพเรียบร้อยทุกโอกาส

แต่สภาพของสังคมปัจจุบัน ครูในปัจจุบันดูเหมือนว่าจะมีสาเหตุที่ทำให้ภาพพจน์ของครูเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากการสัมมนาของนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2523 : 30) ได้สรุปถึงสาเหตุที่ทำให้ภาพพจน์ของครูเปลี่ยนแปลงไปไว้ว่า

1. เป็นเพราะสภาพและฐานะทางเศรษฐกิจ
2. ปัญหาที่เกิดขึ้นมาเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของครู
3. บทบาทของครู ซึ่งอาจขัดแย้งกับสภาพสังคม

ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม การกระทำผิดของข้าราชการครูทางวินัยก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปีงบประมาณ 2528 เฉพาะตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2528 - พฤษภาคม 2528 มีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัยและกำลังถูกสอบสวนอยู่เป็นจำนวนถึง 513 คน การกระทำผิดทางวินัยส่วนใหญ่ของข้าราชการครู จะมีลักษณะการกระทำผิดในเรื่อง การไม่อุทิศเวลาให้ทางราชการและประพฤติเสียชื่อเสียง สำหรับรายละเอียดในเรื่องลักษณะการกระทำผิดทางวินัยนี้ ดังให้นำเสนอในรายละเอียดต่อไปนี้

รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการกระทำผิดทางวินัย ที่สำนักงาน ก.ค. (2527 : 1-2) ได้รวบรวมไว้

1. ไม่อุทิศเวลาให้ทางราชการ
 - ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลย
 - ละทิ้งชั่วโมงสอน
 - เข้าห้องสอนช้า
 - มาปฏิบัติราชการสาย
 - ละทิ้งเวรยาม
 - ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ขอความร่วมมือ
2. ประพฤติเสียชื่อเสียง
 - คี๋มสุรา เล่นการพนัน
 - ฐู่สาว อนาคต มีภรรยาอื่น
 - ข่มขืนกระทำชำเรา
 - ท้องคคี่ฆ่าคนตาย
 - กล่าววาจาไม่สุภาพ หมิ่นประมาท
 - ค่ายาเสพติด

3. บทพร้องท่อน้ำที่
 - ตรวจการจ้างนิกระเปียบ
 - ประเมินผลการสอบ - การเรียนนิคพลาต
4. ไม่ชื่อตรงท่อน้ำที่
 - ทุจริตในการจ้างเหมา
 - ทุจริตในการสอบชุกครุ
 - ยักยอกเงินของทางราชการ
5. ท้องโทษจำคุก
 - ทำร้ายร่างกายบุคคลอื่น
 - ยักยอก
 - พกพาอาวุธโดยไม่ได้รับอนุญาต และใช้อาวุธในที่สาธารณะ
 - ทำให้เสียทรัพย์
6. การปกครองมั่งคัมบัญชี
 - ไม่รักษาความสามัคคี
 - กล่าววาจาก้าวร้าวผู้มั่งคัมบัญชี
 - ทะเลาะวิวาท
 - ยุยงให้นักเรียนประท้วง
 - ชักคำสั่งผู้มั่งคัมบัญชี

และสาเหตุที่ข้าราชการครุกระทำนิคทางวินัย ได้มีการวิเคราะห์และสรุป
ซึ่งปรากฏในเอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง คุณธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู
(2529 : 14) ว่า

1. กระทำไปโดยไม่รู้ว่ามีบทวินัยห้ามไว้หรือมั่งคัมให้ท้องทำ
2. ฐัมบทวินัยนี้ แต่กระทำด้วยเจตนาคิดว่าคนอื่นจับไม่ได้
3. กระทำโดยประมาท
4. กระทำไปโดยทนต่อสิ่งยั่วเย้าไม่ได้
5. กระทำไปโดยขาดสติ เนื่องจากการเสพสุรา

6. กระทบไปด้วยความคือ ถือคือ
7. อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ไม่อาจตั้งตนให้ดีไว้ได้
8. ไม่ใช่ความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาให้เกิดประโยชน์
9. ปล่อยตัว ปล่อยใจ ปราศจากสิ่งยึดเหนี่ยว
10. ละโมภ และมีมากในกามคุณ

สำหรับในบทบาทของภาครัฐบาล ก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาจริยธรรม ดังที่ได้เห็นจากนโยบายบริหารราชการแผ่นดินที่ได้แถลงต่อรัฐสภาตอนหนึ่งว่า "...จะส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศีลธรรม จริยธรรมเป็นพิเศษ โดยกวักชวนความประพฤติของข้าราชการให้เป็นที่น่าเชื่อถือศรัทธา และเป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชน..." (อ้างในข่าวเสียง วุฒิจันทร์ 2524 : 3-4) กระทรวงศึกษาธิการได้สนองนโยบายนี้โดยจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการ มีหน้าที่พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการในการพัฒนาคุณธรรม คณะกรรมการชุดนี้ได้ประกาศนโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ ถือเป็นนโยบายเร่งด่วนในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ได้กำหนดไว้ 2 แนวทาง คือ

- พัฒนาตามความต้องการคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของข้าราชการ
- พัฒนาตามสภาพและสาเหตุของปัญหา ค่านิยมของข้าราชการที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

2. เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมข้าราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ขอให้กรมต่าง ๆ พิจารณาคำแนะนำการกวักชวน ส่งเสริม และชักชวนให้ข้าราชการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมเบื้องต้น คือ ให้ขยัน ประหยัด และซื่อสัตย์ทั้งในส่วนคนและส่วนรวม

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ได้คัดเลือกกรมอาชีวศึกษาเพื่อทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมและความต้องการในเรื่องหลักสูตรพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครู สำหรับการนำเสนอแนวทางการสร้างหลักสูตรพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครูครั้งนี้ พิจารณาจากเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้คือ

เนื่องจากกรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับ
 การจัดการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพต่าง ๆ เช่น วิชาช่างอุตสาหกรรม วิชาคหกรรม
 วิชาศิลปหัตถกรรม วิชาเกษตรกรรม ฯลฯ บุคคลผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม
 เป็นผู้สอนวิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ศึกษาในวิชาชีพนั้น ๆ โดยตรง ดังนั้น
 กรมอาชีวศึกษาจำเป็นต้องรับบุคคลดังกล่าวนี้เป็นข้าราชการครู ซึ่งผู้ที่สำเร็จทางวิชา
 ศึกษาดังกล่าว โดยตรงนั้น มีจำนวนไม่มากนักที่จะได้รับการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 จริยธรรมของข้าราชการครูมาก่อน ซึ่งต่างจากผู้ที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูโดยตรง เมื่อ
 พิจารณาถึงจำนวนข้าราชการครูที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และที่ไม่มีวุฒิทางวิชาชีพครู จาก
 รายงานการสำรวจจำนวนข้าราชการครู/อาจารย์ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปี
 2527 (กรมอาชีวศึกษา 2527 : 24-44) จำแนกตามวุฒิและวิชาเอก ปรากฏว่า
 มีข้าราชการครูที่มีวุฒิประเภทวิชาสามัญ จำนวน 3,951 คน ในขณะที่ข้าราชการครู
 ที่มีวุฒิวิชาชีพต่าง ๆ จำนวน 9,216 คน จึงเห็นได้ว่า มีข้าราชการครู สังกัด
 กรมอาชีวศึกษาจำนวนมากที่ไม่มีวุฒิทางวิชาชีพครู เมื่อพิจารณาถึงลักษณะงานที่
 ข้าราชการสังกัดกรมอาชีวศึกษารับผิดชอบอยู่นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่น
 ซึ่งเป็นผู้ซึ่งต้องการแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต เขามีความต้องการ
 ตัวแบบที่ดีในช่วงนี้ของชีวิต ประกอบกับเด็กวัยรุ่นมักจะเป็นผู้ที่สร้างปัญหาให้กับสภาพ
 สังคม เช่น การทะเลาะวิวาท หรือยกพวกตีกัน ข้าราชการครูสังกัดกรมอาชีวศึกษา
 จะเป็นผู้ที่มีส่วนอย่างสำคัญในการพัฒนาจิตใจของนักศึกษาวัยรุ่นเหล่านั้น จำเป็นที่
 ข้าราชการครูสังกัดกรมอาชีวศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาทางจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่าง
 เด็กวัยรุ่นที่เป็นนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ สังกัดกรมอาชีวศึกษา นอกจาก
 นั้น ชัยวัฒน์ อิศทัศน (2525 : 173) ได้จำแนกจริยธรรมที่มีรากฐานมาจากพุทธ-
 ศาสนาออกตามวิชาชีพต่าง ๆ เช่น จริยธรรมของพ่อค้า จริยธรรมของชาวนาชาวไร่
 ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดแบ่งหมวดวิชาของกรมอาชีวศึกษา ที่ได้จัดแบ่งออกเป็น
 2 หมวดวิชา 5 ประเภทวิชา ประกอบด้วยประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชา-
 คหกรรม ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชา
 ศิลปหัตถกรรม จึงเป็นการสมควรที่จะพักการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องจริยธรรมของ
 ข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในประเภทวิชาต่าง ๆ กัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างหลักสูตร พัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา

เป้าหมายในการวิจัย

การศึกษาแนวทางเพื่อสร้างหลักสูตรพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีเป้าหมายที่จะศึกษาเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ คือ

หลักสูตรพัฒนาข้าราชการครูทางบ้านจริยธรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไร ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. เนื้อหาสาระของหลักสูตร
3. วิธีการให้ความรู้ตามหลักสูตร
4. สื่อการเรียนการสอน
5. การวัดและการประเมินผล
6. การนำหลักสูตรไปใช้

ความสำคัญและประโยชน์ในการวิจัย

จะเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูทางบ้านจริยธรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ขอบเขตในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการจริยธรรมที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญทางบ้านจริยธรรม ซึ่งข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่พึงยึดถือและปฏิบัติได้

2. ศึกษาข้อเสนอแนะ ของผู้บริหาร ครู อาจารย์สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในการพัฒนาจริยธรรม ของข้าราชการครูสังกัดกรมอาชีวศึกษา

3. เพื่อพิจารณาค้นหาหลักการและแนวปฏิบัติจริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์และปฏิบัติได้

4. การศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษาความต้องการของผู้รับการพัฒนา ที่เป็น ข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งทำหน้าที่บริหารและปฏิบัติการสอนอยู่ใน วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยพาณิชยการ ศูนย์ฝึกวิชาชีพ โรงเรียนสารพัดช่าง วิทยาลัยประมง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม เฉพาะผู้ปฏิบัติการสอนได้ทำการคัดเลือก 3 กลุ่มวิชาเป็นตัวแทนในการศึกษาค้างนี้ จาก 6 กลุ่มวิชาที่กรมอาชีวศึกษาได้เปิดสอน คือ

- วิชาสามัญ
- วิชาเกษตรกรรม
- วิชาศิลปหัตถกรรม

5. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้างนี้ ได้รับคัดเลือกโดยวิธีการแบบผสม (Multi-stage Sampling)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างหลักสูตร	หมายถึง	การจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาบุคคลโดยการสำรวจ สภาพปัญหา และความต้องการของผู้รับพัฒนามา พิจารณาเพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ- ประสบการณ์ แนวการให้ความรู้ การวัดผลและ ประเมินผล ให้เหมาะสมกับความต้องการของ บุคคล
ข้าราชการครู	หมายถึง	บุคคลที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้มีหน้าที่เป็นผู้บริหาร และผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่ง ได้แก่ ตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และ

หมวดวิชาชีพ	หมายถึง	<p>ตำแหน่งครู อาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยพาณิชยกรรม โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์ฝึก-วิชาชีพ และวิทยาลัยต่าง ๆ</p> <p>วิชาชีพที่กรมอาชีวศึกษาเปิดสอนในสถานศึกษา ในสังกัด ประกอบด้วย 5 ประเภทวิชา คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หมวดวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ได้แก่ งานทางด้านเกษตรกรรม พืชกรรม สัตวบาล การช่างเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร ฯลฯ - หมวดวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ได้แก่ งานทางด้านอาหารและโภชนาการ เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย คหกรรมศาสตร์ทั่วไป - หมวดวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ งานทางด้านช่างต่าง ๆ ช่างกลโรงงาน ช่างก่อสร้าง ช่างวิทยุและโทรคมนาคม ฯลฯ - หมวดวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ งานทางด้านค้าขาย บัญชี เลขานุการ - หมวดวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ได้แก่ งานไม้ หนัง โลหะ งานทอ โลหะ-รูปพรรณ เครื่องเคลือบดินเผา ฯลฯ
ผู้รับการพัฒนา	หมายถึง	<p>ผู้ที่เข้ามีส่วนรับรู้ และได้รับประโยชน์ตามหลักสูตร ที่ได้จากการศึกษาแนวทางการสร้างหลักสูตรพัฒนา จริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา</p>
จริยธรรม	หมายถึง	<p>หลักการและการปฏิบัติของคนในสังคม ให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขของคนในสังคม</p> <p>สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษาสมควรแสดงออกในค่านต่าง ๆ คือ อุปนิสัยส่วนตัว วิชาชีพ (การสอน) การสังคมโดยส่วนรวม</p>

วิธีการให้ความรู้ตามหลักสูตร หมายถึง แนวปฏิบัติในการจัดดำเนินการพัฒนา
 จริยธรรมของผู้รับการพัฒนา ตามรูปแบบ
 และวิธีการที่ได้จากถาวรวิจัย การนำเสนอ
 แนวทางการสร้างหลักสูตรพัฒนาจริยธรรม
 ของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน
 131 คน และครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรกรรม จำนวน 323 คน ครู
 อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนวิชาศิลปหัตถกรรม จำนวน 177 คน ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการ
 สอนวิชาสามัญ จำนวน 384 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 979 คน จาก
 วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยพาณิชยกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรม
 โรงเรียนสารพัดช่าง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม และสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น
 สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 131 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง มีจำนวน 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางจริยธรรม เป็นคำถามเกี่ยวกับ
 เนื้อหาจริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรม-
 อาชีวศึกษา

ชุดที่ 2 ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทางสังคม เป็นคำถามเกี่ยวกับ
 จริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ศิลปหัตถกรรม
 และของข้าราชการครูที่ควรจะมี

ชุดที่ 3 ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับกรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
 ในการพัฒนาข้าราชการ เป็นคำถามเกี่ยวกับความเป็น
 ไปได้ในการนำแนวทางการสร้างหลักสูตร พัฒนาจริย-
 ธรรมของข้าราชการ ในทางปฏิบัติ

- 2.2 แบบสอบถาม ใช้สอบถามผู้บริหาร - สถานศึกษา ครูอาจารย์
 ผู้ปฏิบัติการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับจริยธรรม
 ของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับหลักสูตร
 พัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา

2.3 การสร้างเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการ
 พัฒนาจริยธรรม และจริยธรรม เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างเครื่องมือที่
 ใช้ในการวิจัย

2.4 การตรวจสอบเครื่องมือ

นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรมและอาจารย์ที่ปรึกษา
 วิจารณ์และให้คำแนะนำในด้านความเที่ยงตรง ครอบคลุม ชัดเจน ของเนื้อหาและ
 สำนวนภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และ
 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้ในการวิจัย เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง จำนวน
 30 คน หลังจากผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตรแล้ว

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
 เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในต่างจังหวัด ได้ดำเนินการโดยใช้บริการทาง
 ไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่า มีความสมบูรณ์เพียงใด
 หากมีความสมบูรณ์น้อยกว่า 80% ของรายการที่ตอบ จะไม่นำแบบสอบถามนั้นมา
 วิเคราะห์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) วิเคราะห์แบบสอบถามในแต่ละส่วน เป็นรายข้อ และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ใช้วิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ใช้การหาค่าร้อยละ ตรวจสอบสมมติฐาน (Chi-square) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของครูแต่ละกลุ่มวิชา

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการสรุปผลและอภิปรายผลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัญหา ความต้องการ การพัฒนาทางก้านจริยธรรม และจริยธรรมของครูแต่ละกลุ่ม ในสภาพสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

6. การนำเสนอผลงานการวิจัย

6.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอแนวทางการสร้างหลักสูตรพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา

6.2 นำแนวทางหลักสูตรที่สร้างขึ้นนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตัดสิน (Expert Judgement) เพื่อวิเคราะห์หาความเป็นไปได้ และความสมบูรณ์ของเนื้อหา

6.3 นำผลการตัดสินและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และรายงานผลการวิจัย

การเสนอผลงานวิจัย แบ่งเป็น 6 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย

- สภาพปัจจุบันและความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์การวิจัย

- ขอบเขตและเป้าหมายของการวิจัย
- คำนิยามศัพท์เฉพาะ
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 แนวทางการสร้างหลักสูตรพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการครู
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการสร้างหลักสูตรพัฒนาจริยธรรม
ของข้าราชการครู สังกัดกรมอาชีวศึกษา
การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก